

Приложение:
Породите кучета

бр.26
2014г.

КНИЖКА
ИЗВОРЪЗЕ

Здравейте, деца!

„Изворче“ ще ви запознава с чудния свят около вас. Ще ви изпрати малката Капчица да ви води по пътя. Пишете на Капчица за всичко, което искате да ѝ кажете, изпращайте вашите приказки, стихове, снимки и рисунки на адрес: **Мария Иванова Атанасова,**

за сп. „Изворче“, гр. Пловдив 4003
ул. „Белград“ № 8 ап.5

E-mail: izvorce@abv.bg
Facebook: Детско списание „Изворче“

Молим, тези от вас, които желаят да получават „Изворче“ през 2015 г., да ни пишат на имейла или да ни се обаждат. Приемаме дарения по банковата ни сметка, която можете да видите на последната страница.

Зимна ваканция

Всеки сезон е хубав, благодатен и щастие, веселие донася на децата. Едва ли някому е непонятно, че всяка заснежена зима развеселява ни сърцата.

Празнуваме край елхата и се веселим, а навън снежни къщички строим. По леда кристален летим и дните като мъниста редим.

Часове и седмици минават. Забавленията зимни продължават. Но, уви, ваканцията не е безкрайна и всички сме натъжени по причина знайна.

Е, ще продължим напред, защото ще дойде отново кристалният лед. Ще отнеме време, но ще чакаме търпеливи. Ще се върнат веселбите диви!

Автор: *Лиана Лазариди, 12 г.*

Съдържание:

Гатанки.....	3
Коледният дух	4-5
Кой казва „Бау“	6-7
Породите кучета	8-9
Моята България - Пирин планина	10-11
Работа с природата - Звукът	12-13
Късмети за Новогодишната баница	14
Оцвети и разкажи	15

Приложение - породи кучета

Редакционна колегия:

Мария Атанасова, Татяна Йорданова, Живко Стоилов
С участието на: Лиана Лазариди, 12 г.; Любомир Танев, 12 г.
Рисушка и дизайн на корицата и приложението: Димитър Бочуков
Компютърен дизайн: Живко Стоилов, Мирена Васева, Мария Петрова,
Магдалена Гинчева, Гергана Табакова

© Издателство „Бяло Братство“
© Детска книжка „Изворче“
ISSN 1313-5066

ГАТАНКИ ЗА МАЛКИТЕ ?

Автор: *Лиана Лазариди, 12 г.*

Отгатни кой съм аз,
името ми запиши тоз час!

Напишете отговора на всяка
гатанка. Рисунките на тази
страница ще ви помогнат.

Автор на рисунките: *Любомир Танев, 12 г.*

Снежна топка за главичка,
снежна топка за телце,
пръчка за ръчичка,
морков за носле,
тенджерата за калпак.
Кой е тоз чудак?

Потраква на стената
и времето минава,
часове, минути и така
играта продължава.
Този виновник е.....

В зори се събужда,
в утрото ранно
и кукурига непрестанно.
От сън пробужда всяко геме.
Това е пъстрото .....

Жълто, красиво,
весело и игриво,
плува в езерото с мама и тате,
мъничкото .....

Небето прекосява
покрай планетите минава.
Бърза е като комета.
Но какво е тя?

Всяко момиченце с нея играе
и че тя я обича знае.
С розова рокля и руса букала,
тя е хубавата .....

КОЛЕДНИЯТ ДУХ

Духът по Коледа ще слезе,
над нашата земя
и нежно ще докосне с песен
големи и деца.

Ще литне после към небето
и там ще заблести,
а мъничка звезда в сърцето
кат цвят ще разцъфти!

Поливай мъничкото цвете,
с радост и любов,
през цялата година идна
и ще получиш Благослов!

Усетете духът на Коледата!

Усещанията за този дух започват много
преди празника – с украсата на домовете
и улиците, елхите, песните. Послушайте
сърцата си, които пеят тихо!

Представяме ви някои усещания, които Коледният
дух ни носи, а вие помислете какво усещане още ви
дава той и го запишете в празния балон!

Празнично настроение.

Навсякъде се чуват
коледни песни, блестят
светлини и коледни
украси!

Във въздуха
витае Любовта.

Обичай всички
около себе си!

Усещане за
единство с всичко.

Представи си, че
прегръщаш Земята и се
смееш весело!

Семейни среци и
вкусни гозби.

Колко е хубаво да си със
семейството си! Колко
си вкусни коледните
специалитети на мама или
баба!

Очакване на подаръци.

Дядо Коледа не забравя
децата, има време да
обиколи всички и да им
дари усмивка!

КОЙ КАЗВА "БАУ"

Посвещаваме новата рубрика на всички бездомни кучета и котки, които чакат своите любящи стопани.

На животните – с любов!

От животните кучето е най-верният приятел на човека. "Така както кучето може да ви се зарадва, никой друг не може." - казват понякога стопаните за своя любимец. Кучетата разбират някои неща по-добре от хората. Често те познават кой човек е добър и кой лош. Ако влязат двама души в един двор, където има кучета, животните веднага разпознават кой от тях ги обича и кой не. Щом видят първия, те отиват при него, скачат наоколо, въртят опашки, радват му се. А този, който не ги обича, започват да го лаят и заплашват.

Кучетата опознават света с носа си, те имат над 60 пъти по-развито обоняние от хората.

Кучетата са различни и по характер. Някои са общителни и социални, други са мълчаливи и приличат на философи. Трети са игриви и дружелюбни, други пък са високомерни и стоят настрана, не участват в игрите.

Кучетата помагат на човека в много дейности: придружават хора, които не виждат; издирват хора и предмети; теглят шейни на север; помагат на много хора да не се чувстват самотни.

Тук ви предлагаме на кратко историите на две успешно осиновени кучета, загубени или изоставени на улицата:

Лорка-Жокорка

Лорчето (цялото ѝ име е Принцеса Лорета), както повечето ѝ казват, е бял американски кокер с бежави петна на гърба и какаови ушички. Намерена е през 2009 г. на площадчето в Стария град на Пловдив да се шляе прегладняла и без кашка. След като престоя дълго време в един магазин за сувенири, най-накаря попадна при сегашните си стопани и досега живее с тях и с един бял котарак на име Император Чоки II Белия зъб. По тази причина, освен с кучета, тя обича да играе и с котки. Понякога те я закачат и тя ги гони, но винаги на шега. Даже се е „специализирала“ в откриването на бедстващи малки котенца и е намерила и спасила поне 7-8 котешки бебета.

Лорчето е много общителна, тя е може би най-популярното куче в квартала, в който живее и всички ѝ казват Принцесата, защото винаги е добре нагласена, обича да се оглежда в прозорците и локвите и да тръска свещените си къдравы кокерски уши. Да знаете, че при кокерите най-свещеното нещо са дългите им уши.

Лорчето е любопитно куче, иска всичко да види и всичко да знае. Напоследък обича да гледа телевизия, най-вече футбол, реклами и филми с кучета. Но най-много обича да си похапва. Убедени сме, че дори когато спи, сънува планини от хапки и филенца. Ветеринарите казват, че е дебела, но всъщност тя е само едно приятно закръглено и в разцвета на силите си кокерче.

Бобчо-Жакетата

Боби е малко рошаво кученце, толкова рошаво, че очите му не се виждат. Когато ходи и бяга, човек вижда само една вълнена бежова топка.

Той е 80 % териер и 20 % подобрена порода, както на шега се изразява неговият стопанин. Бобчо е намерен преди 5 години в един студен дъждовен ден край контейнери за боклук в квартал на град Пловдив, целият мокър и треперещ от студ. След като сегашните му стопани го прибрали вкъщи, той отишъл веднага на мястото на предишното им кученце, починало неотдавна и много приличащо на Боби.

Бобчо бързо се сприятелил със стопаните си, в началото бил малко стреснат, но скоро свикнал с новото място. Той е много бърз, като малко торпедо е. Гони котките и птиците, затова го водят на синджир, а не на кожена кашка. Обича да се къпе, особено в ледени потоци. Бобчо е спортно куче и поддържа добре своята форма, той излиза всяка неделя на туризъм и ходи дълго и неуморно, без да мрънка. В къщи обожава да си играе с плюшени играчки, да си похапва кашкавалче и мухлясало френско сирене. Кой да си и помисли, че малкият уличник е извадил такъв късмет със сегашния си дом и грижовните хора, при които е попаднал.

С течение на времето хората са започнали за групират кучетата в породи, спрямо анатомичните им белези, мястото където живеят и това, което умеят да правят. Международната киноложка федерация (FCI) разделя породите кучета на 10 групи. Тук ще ви предложим кратки характеристики на един представител от група, който се среща по-често у нас.

Санбернар

Санбернарът е здраво и едро куче, с много изразителна осанка. Обикновено са бяло-рижави, късокосмести или дългокосмести. Някои легенди разказват, че през 17 в. в Швейцария, в манастира "Свети Бернар" са отглеждали такива кучета, които са помагали на монасите и са спасявали загубилите се пътници. В този манастир до ден днешен по традиция развъждат санбернари – кучета-спасители.

Немска овчарка

Тези кучета имат масивна глава и плоско чело, остри уши, стърчащи нагоре. Те са жизнени и много издръжливи. Поддават се добре на дресировка и са отлични помощници на полицаи и граничари, могат да водят слепи хора и да спасяват затрупани от лавина или земетресение.

Лабрадор ретривър

Лабрадорът произхожда от Канада. През 19-ти век са го използвали като помощник-рибар. Това куче е отличен плувец. Има гъста къса козина, обикновено светло-кремава, едричко е по размери. Много лесно се поддава на обучение и е привързано изключително силно към семейството, при което живее. Често се обучава за водене на слепи хора.

Афганска хрътка

Афганската хрътка е известна като „красавицата на красотата“. Родината ѝ е Афганистан. Козината на това куче трябва да се реше ежедневно, когато е срасано то представлява красива гледка. По характер афганките са сдържани, към стопаните си се отнасят като към равни и понякога са доста своенравни.

Ирландски сетер

Произхожда от Ирландия. Тъмнорижаво рошава куче, със средни размери, ловно. Поддава се на тренировка, има нужда от дълги разходки, обича водата. Бързо е, надушва отдалече различни миризми. Не обича да стои само, предпочита компанията на стопаните си, защото се чувства като част от семейството.

Сибирско хъски

Тези кучета могат да живеят както в града, така и на село. Те са умни, храбри, силни и красиви. Обичат дългите разходки, не се изморяват лесно и подобно на впрегатите си събратя от Сибир, издръжат на големи натоварвания.

Йоркшир Териер

Това е малко, сладко кученце, фино и крехко. Има мъничко личице и очи, с остър поглед. Козината му е тънка, гладка, лъскава и прилича на коприна. Тя е дълга и разделена на две от лицето до опашката, падаща красиво от двете страни на тялото. Цветът е жълто-кафяв и по-рядко стоманено-сив.

Дакел

По вида на козината дакелите биват късокосмести, острокосмести и дългокосмести. Дакелят е ловно куче, може да служи и за компания, той е много бърз и жив, независимо, че тялото му прилича да дълго саламче, а краката му са обикновено къси.

Далматин

Далматинците са отлични приятели, обичат децата и се забавляват с тях. Окраската им е неповторима – на бял фон черни петънца, все едно козинката му е изцапана със сажди. Те са интелигентни и лесно подлежат на възпитание.

Пекинез

Тази порода е била разпространена в началото само в Китай, после е пренесена в Англия. Пекинезът е малко кученце, с дълга козина, обикновено в разцветките на бежовото и кафявото. Козината му изисква редовно ресане, защото много лесно се заплита. Пекинезите са непослушни, затова трябва да ги държите строго.

Залепете от стикерите снимка на съответната порода на тези две страници

ПИРИН

Нашето пътешествие по планините в България продължава – представяме ви Пирин планина.

Красив е Пирин – високи върхове, чисти и красиви езера! Който го е посетил, го е обикнал завинаги!

Пирин е разположен в югозападната част на България, между долините на реките Струма и Места. Граничи на север с Рила (седловината Предел), а на юг с планината Славянка, на североизток с Родопите, на запад и югозапад с планините Влахина, Малешевска и Огражден.

Пирин е разделен на три дяла — северен, среден и южен

Северен Пирин е най-големият дял на планината, простира се между седловините Предел на север и Тодорова поляна на юг. Северен Пирин е най-посещаваната част, само той има алпийски характер, множество езера и значителен брой хижи и заслони. Тук се намират най-високите върхове, включително Вихрен — 2914,3 м. В тази част се намира седловината Кончето, висока 2810 м и широка на места едва 0,5 м. Особено красиви са долините на реките Бъндерица и Демяница.

Среден Пирин се простира между седловините Тодорова поляна и Попови ливади. Най-високият връх е Ореляк - 2098,6 метра, мраморен красив връх, който, гледан от север, прилича на орел с леко разтворени криле. В тази част на планината широко развити са карстовите процеси и форми. Среден Пирин е покрит почти изцяло с широколистни гори, изобилстващи от пирински чай.

Южен Пирин е най-ниският и заоблен дял, с най-висока точка връх Ушите - 1977,6 м. Плътно е покрит с иглолистни и широколистни гори. Изграден е от гранит в централните части и мрамор по периферията.

В югозападната част на планината се намират красивите и живописни Мелнишки пирамиди. Най-високите от тях са в района на село Кърланово - до 100 метра височина.

ПЛАНИНА

Пирин е много водна планина. Тя дава началото на голям брой реки, които се вливат в реките Струма и Места. Голямо богатство са красивите езера, по-големи от които са: Поповото, Кременските езера, Синанишкото езеро, Самогивските езера, Тевното, Василашко езеро.

Установени са 1300 вида висши растения, което е 1/3 от всичките познати в България. От иглолистните дървета виреят бял и черен бор, мура, ела, обикновен смърч, от храстите клек и хвойна. Най-известното дърво в Пирин е Байкушевата мура, чиято възраст е около 1317 години. Още по-голямо е богатството на животински видове - хиляди видове животни, птици и бозайници, много от които са застрашени: скален орел, трипръст кълвач, планински кефал, шипоопашата костенурка.

Маршрути за туризъм

Изходни пунктове, от които може да се навлезе в Пирин, са:

- град Банско - по асфалтов път или пътека до хижите Бъндерица и Вихрен;
- град Добринище - по асфалтов път до хижа Гоце Делчев, а по пътека или с лифт до хижа Безбог;
- град Разлог - по път и пътека до хижа Яворов;
- град Сангански - по асфалтов път до хижа Сангански и по почвен — до хижа Беговица;
- град Мелник - по почвен път или пътека до хижа Пирин.

Пирин е включен в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО.

Най-добро време за туризъм са месеците юли и август. Пожелаваме ви да се насладите на красотата на тази планина!

РАБОТА С ПРИРОДАТА - ЗВУКЪТ

Спомнете си звука на вятъра, звука на музикалните инструменти, песента на птиците, шума на вълните или бликаща вода. Всичко това са звуци, които ние възприемаме чрез ухото – нашият орган на слуха. Ще ви запознаем с някои любопитни факти за звуците, ще ви предложим да направите няколко опита, за да усетите силата и нежността на звука.

Звуците и животните

Не всички животни чуват звуците така, както човекът ги чува. Скакалците „чуват“ с краката си, размахвайки ги във въздуха, за да познаят от къде идва звука. Змиите нямат уши, затова не могат да чуват звуци от въздуха. Те улавят ниските звуци от земята. Рибите чуват през тялото си.

Някои животни използват звук, за да „виждат“. Прилепите летят и откриват плячката си през нощта, като издават много пронизителни писъци и после се вслушват в ехото, идващо от предметите и телата наоколо.

Учените установяват, че песента на птиците влияе значително върху растежа на растенията. Направен е опит - в една портокалова горичка във Флорида е възпроизведена музика от пеене на птици. Установено е, че портокалите съдържат много повече витамин С от портокалите, отглеждани в други места.

Звуците в природата

Звуците в природата са толкова разнообразни!

Песента на водата е в различни форми: бълбукащи изворчета, бурни реки, водопади, морета и океани. Песента на вятъра може да е тиха или бурна; песента на птиците е толкова красива; песента на гората с шумоленето на листата и още много други звуци можем да чуем в природата.

Опити със звуци

1. Вдишайте дълбоко въздух и издишайте дълго със звука „о“. После направете същия опит като издишате със звука „м“. Направете опита с цяло „ОМ“. Усетете силата на звуковете – гласни и съгласни.

2. Изпейте бавно тоновата стълбица – до, ре, ми, фа, сол, ла, си, до. Усетете височината на тоновете и трептенето, което те дават във вашето тяло. Пеейки, вие предавате хармонични трептения и в пространството, в което се намирате. Затова вкъщи си пейте всеки ден, за да сте здрави и атмосферата ви да е хармонична.

3. Вземете една кристална чаша с краче, напълнете я до половината, намокрете добре показалеца си с вода и започнете да го движите в кръг по ръба на чашата по посока, обратна на часовниковата стрелка. Чуйте, звука който издава. Напълнете чашата почти до горе и пак направете опита, вслушайте се в звука сега. Чашата „пее“ с различен звук, в зависимост от това колко е пълна.

Звукови вълни

Звуците могат да се предават не само по въздуха, а и през течности и твърди тела. Във вакуум звукът не може да се разпространява, например в Космоса.

Звукът се разпространява чрез звукови вълни, чиято височина се измерва в херца (Hz). Човешкото ухо може да възприеме тонове между 16 и 20 000 херца. Децата чуват по-добре високите честоти. Независимо от това дали чуваме звука, той има определено влияние върху нас.

Ултразвук - звук, с по-голяма честота от 20 000 херца. Някои животни имат висока граница от тази на човешкото ухо и могат да чуват ултразвук, като: кучета (до 45 000 херца), делфини (до 150 000 херца) и прилепи (до 200 000 херца).

Инфразвук - звук с по-малка честота от 16-20 херца. Източници на инфразвук са електрически заряди в атмосферата, лавини, земетресения, вулкани и метеори, водопади, морски вълни, оръдейни изстрели, взривове, звук от големи тежки машини и други.

Силата на звука се измерва с единицата децибел (dB). Звук, със сила по - голяма от 120 децибела е опасен за хората, защото може да се причини оглушаване, затова не е полезно да се слуша музика с голяма сила.

Звукът във Вселената

В древна Гърция, Питагор е бил един от първите учени, които се опитват да опишат звука. Той смята, че Вселената е създадена от определена сила, която може да намери израз в математическа система. Вярва, че цифрите могат да се изразят чрез звук. Нарича тези звуци, които излъчват планетите във Вселената, музика на сферите, симфония на Вселената. В днешно време учените работят над тази идея и стигат до същите заключения.

Звуковете в музиката

Звуковете намират най-широко приложение в музиката. Музикалните инструменти, издават различни по височина и сила звукове. А човешкият глас е най-съвършеният инструмент, тъй като двете гласни струни са способни да издават звукове, които дори музикалните инструменти не могат да издадат.

Късметети за Новогодишната баница

Избери една от следните
букви:

Виж кой от долните късметети
започва с тази буква –
той е за теб!

Животът изпълни
с весели игри!

Приятели добри
ще имаш ти!

Роди ме мамо с
късмет, дари ми
богатства безчет!

Който се учи,
той ще сполучи!

Дарба скрита ще
покажеши и света
ще смаеш!

Здравето на теб
се пада, стига ти тая
награда!

Училище ново
теб чака готово!

От сутрин до мрак
ще пееш чак!

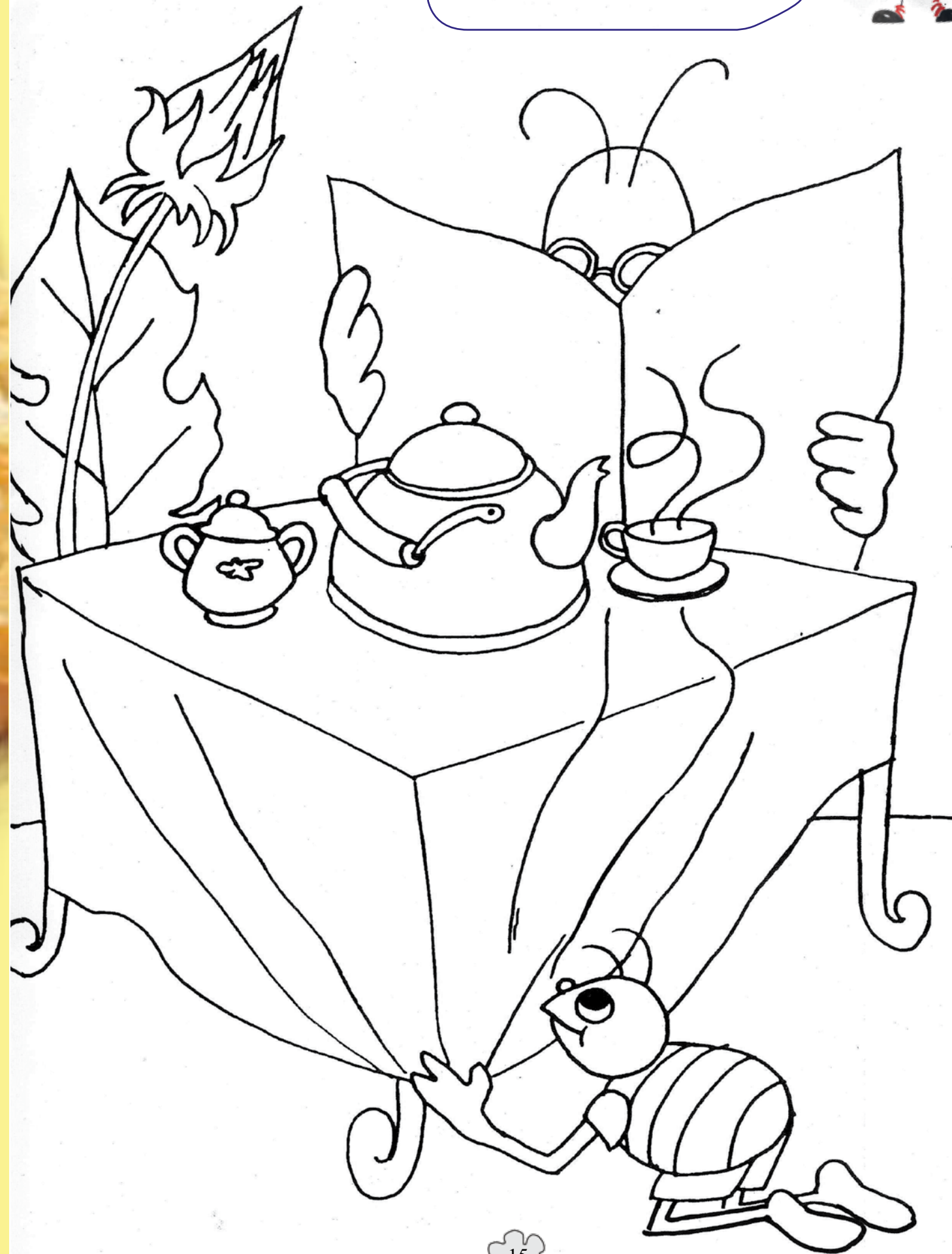
Спортувай активно,
не стой мирно!

Изненада, изненада –
кученце на теб се пада!

Лято, пълно с
изненади и весели
награди!

Ангел ще те посети,
поздравя го ти!

Имаш ли боички, имаш ли моливи?
Оцвети красиво белите картинки!

Рис. Кристина Коларова, 11 г.

Детска книжка "Изворче" и Клуб "Слънце" организират Коледно тържество на **13.12.2014 г. от 11 часа в книжарница Нанси**, град Пловдив. Ще има весели игри, музика и награди.
Елате да се забавяваме заедно!

*Разпространява се
безплатно*

Можете да направите дарение на сметката на Духовно общество "Бяло Братство" Пловдив, Банка ДСК BIC STSABGSF, IBAN BG05STSA93000021599766 - за Детска книжка "Изворче".